

LOV OG EVANGELIUM

Utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 3

Mars 1990

26. årg

Et nytt levnet

Så legg og just derfor all vinn på i deres tro å vise dyd. 2 Pet. 1,5.

Gav vi akt på alle de store løfter Gud har gitt oss, kunne vi forgå av gru over vår likegyldighet og ulydighet, at vi ikke stadig tenker på hvordan vi med all vår flid skal vise vår tro i et gudfryktig liv. Vi har fått alt vi trenger til liv og guds frykt, så vi behøver ikke være syndens treller, selv om vi er skrøpelige. Og vi har de største og dyreste løfter fra Gud selv – og han lyver ikke – løfter, som gjør det mulig for oss å ha del i guddommelig natur allerede her i tiden, og leve sammen med Ham i evigheten. Skulle vi ikke da den korte tid vi har igjen å leve på jorden, la det være vår største omsorg å leve for Ham som har gitt oss alt dette? Skulle vi ikke søke å tekkes bare Ham, og være til ære for Ham, og legge all vinn på at det må være dyd i vår tro? Å, glem ikke dette, du som er et benådet Guds barn! Be Gud om tilgivelse for alt du har forsømt! Og om nåde til å gjøre det bedre heretter!

Når apostelen sier at vi skal vise *dyd* i vår tro, da betyr dyd her en hellig *iver, kraft* og *drift* til det gode. Vår tro skal ikke være en død, uvirklig viten eller en lat hvile. Men når vi tror de herlige ting som Guds løfter inneholder, da skulle vi også i all vår ferd vise oss å være slik som det passer seg for et så benådet og lykkelig folk på jorden. I dette stykket ser vi ofte noe som er både sorgelig og underlig. Det er mennesker som ser ut til å være kommet til et nytt åndelig liv, men på samme tid er det som de ikke skulle vite at den nåde de har fått, kan brukes i livet til å døde det gamle menneske. Det har en eller annen vanart som de fullstendig overser, som om de ikke skulle vite at *hver* synd må korsfestes og dødes. Om de virkelig har åndelig liv, så viser et slikt forhold alltid en åndelig *søvnighet* og *lathet*. Og det er det som apostelen vil vække oss fra her, når han holder så sterkt på at vi i tro skal vise dyd – iver, kraft, virksomhet. Slik taler også apostelen selv om formålet

med dette brevet: « Dette er nå alt det andre brevet jeg skriver til dere, I elskede, for etter ved *påminnelse* å vække deres rene hu.»

Å, måtte hver og en som leser dette, gå i seg selv og tenke etter om det kan finnes noe slikt hos ham! Er det noen kristen plikt du ennå forsømmer? Er det noen synd som du ikke oppriktig korsfester? Det er på disse to måter guds frykten viser seg, om det er noen kraft i den. Det ene er å gjøre alt det gode som overhode mulig i vårt kall. Det annet er å fly fra synden og korsfeste den.

Altså: Du som tror og har funnet nåde, men går med et hardt sinn og har lett for å bli sint, du må se det gale i dette, og døde det! Slipp det ikke løs, men følg din Frelsers eksempel. Han skjelte ikke igjen, da Han ble utskjelt, og truet ikke, da Han led, men overlot det til Ham som dømmer rettferdig. – Du som tror og har funnet nåde, men har en eller annen sterk kjødets begjæring å trekkes med, vokt det! Hør ordet: « Jeg formaner dere, som fremmede og utlendinger, at dere holder dere ifra de kjødelige lyster som stir mot sjelen.» Du som tror og er benådet, men har sinnet opptatt av jordiske ting, din eiendom, forretning og lignende, slik at du først og sist tenker på og snakker om dem, du skal vite at det er et meget dårlig tegn! Du er ikke edru og våken. Og våkner du ikke opp, kommer dette tornekratet til å kvele den gode sæden i deg, så du blir en falsk kristen. I hjertet

blir du jordisk med kristelige talemåter i munnen og noen utvortes andaksøvelser. – Du som tror og eier alle de herlige ting som Gud har gitt oss i Kristus, men kan se dine medmennesker gå mot evig fortapelse i åndelig død og sikkerhet, men ikke gjør det minste for å vække dem, du snakker med dem om alt annet og vet om den ulykke som truer dem. Du må våkne opp og be Gud om en så oppriktig kjærighet at den ikke gir deg fred uten å få tjene dine medmennesker til frelse. – Du som tror og er benådet, men ser din fattige bror lide nød, og likevel lukker ditt hjerte for ham, hvordan kan kjærigheten til Gud bli i deg? Du må døde kjødet som vil beholde alt for deg og dine. – Av slike eksempler kan du vite hva det er å legge vinn på å vise dyd i troen. *Legg vinn på å gjøre dette!* Be Gud om Hans Hellige Ånd til å tro og elske slik at det viser seg i ditt liv!

Rosenius

Farer blandt falske brødre

I det siste har det blitt skrevet mye om falsk lære, og visse personer som fører denne lære har også vært nevnt. Men om det ikke fantes flere falske lærere enn de som bortforklarer jomfru-fødselen, da var det ikke så stor en fare. Farligere er vel den liberale teologi, for den kommer i fåreklaer og med villfarelsen så skjult at vanlige mennesker har vanskelig for å høre og forstå at det er galt.

Skriften sier at vi skal ikke bare høre etter om det læres rett, om det læres slik Bibelen lærer, men vi skal også prøve åndene om de er av Gud. Det skrives og tales mindre om hvordan vi skal kjenne falske ånder

ut fra Guds Hellige Ånd, eller falske brødre fra Guds sanne vitner. Det står skrevet at mange falske ånder har gått ut i verden, og de leder alle vill. Bare Guds Hellige Ånd forkynner oss sannheten. Bibelen lærer også at bare den som har den Hellige Ånd hører Gud til, og likeledes at noen har fått gaven til å kjenne åndene, og se forskjell på den ånd som er av Gud og den som er falsk.

Skal tro om jeg tar feil når jeg tror at det finnes folk som tror og lærer rett etter Guds ord, men allikevel ikke har fått den Hellige Ånd? De har lært og mottatt sannheten ved hjelp av sin forstand, uten at de har fått se og motta Jesus med sitt hjerte. Den Hellige Ånd gis bare til det synderhjerte som Jesus får åpenbare seg for som frelser, der evangeliet om ham tenner troen i hjertet. Der dette skjer tar Jesus bolig i hjertet og hans Ånd tar ledelsen i vårt liv og gjerning.

Jeg tror at her ligger vår største fare i dag, for den som ikke har den Hellige Ånd kjenner ikke det falske fra det sanne hvor mye lærdom og kunnskap han enn har. Vi har så mange skoler og så mye opplæring i dag, og er vi ikke oppmerksom på dette er det lett å fare vill og føre vill. Å godta noen som troende uten at de har fått den Hellige Ånd, det er jo å lage falske brødre, og ennå

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., navn og adr.

Bladet blir holdt oppe av frivillige gaver.

Eksp.: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.

Telefon 05-55 83 63

Alt som har med bladets eksp. å gjøre, såsom tinging, oppsigelse og adresseforandring blir sendt dit.

Gaver til bladet kan sendes kass. M. Frafjord
Postgiro 5 68 21 33.

Red. Einar Kristoffersen, Eklundbk. 11
3770 Kragerø,
tlf. 03-99 08 45

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Karl B. Bø,
Vistnesvn. 13, 4070 Randaberg. Tlf. 04-41 87 46
Kass. Margrete Frafjord,
Boks 89, 5582 Ølensvåg
Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3204.10.10222

farligere er det når slike sendes ut som prester og predikanter.

Når en prest skal ansettes kreves det i beste fall ikke mer enn at han godtar bekjennelsen. Om han har fått den Hellige Ånd tenkes det neppe på eller spørres om. I eldre tid ble ikke en predikant eller emissær utsendt uten lederne kunne merke at han hadde «gnisten», det vil si at han hadde Helligånden og nådegave til å forkynne. Jeg har inntrykk av at slike ting spørres det ikke om i dag, når en predikant eller prest blir kalt eller sendt ut som forkynner.

Her finner vi vel årsaken til at vi får så mye forkynnelse uten Ånd i vårt land, og den gir nok god næring for de falske brødres tro, for å fortsette på sin vei.

Bibelen forteller at de troende skal bli forfulgt for sin tro, og det ligger da nær å tro at denne forfølgelse kommer fra verdens barn. Men skriften viser at på Jesu tid kom forfølgelsen først fra religiøse og falske brødre. Og den som vil følge med i dag, han vil oppdage noe av det samme. Den som nekter falske brødre talerstolen, blir først klandret av ledere i kirken og andre som har innflytelse på det åndelige område.

Mange synes det er meningsløst med denne strid, men hvorledes ville det ha sett ut om vi ikke hadde strid? Jesus har jo sagt at vi skulle

ha strid i verden. Jo, slik strid er en stor vekker i folket, for da kommer også det som er av Gud frem. Både troende og vanstro vil nok forstå at det går ikke å godta alt det som serveres i dag, og mange er nok glad og takknemlige for våre vaktmenn på murene. Ja, jeg tror at mange takker Gud for dem. I alle fall har det gledet meg mange ganger, når jeg ser dem som strider med blanke våpen.

Men det er med denne strid, som med all annen strid, hvis den ikke føres rett blir den bare til skade. Slik har det vært, og slik vil det fortsatt bli, så lenge vi er i denne verden.

Men vi har en sikker grunn å fly til og bygge på, og det er Jesus og alt det han har gjort og er for oss. Den som tror og setter lit til Ham og det Ordet han har gitt oss, vil aldri bli stengt ute og aldri bli til skamme.

Så lenge vi lever her på jorden vil vi alltid ferdes blant falske brødre, og da vil vi stadig stå i fare, derfor sier Bibelen at vi skal våke og be. Får vi en anelse om at dette er falske brødre, da sier Ordet at vi skal gå av veien for dem (Rom. 16, 17). Det nytter ikke prøve å overtale dem, det beste er å ikke vise dem tillit.

Dette har jeg skrevet for å prøve gi deg litt innsikt i den fare du lever i på dette område.

Ole Rolfsnes

Bryllupet i Kana

M. Luther

Og på den tredje dag ble det holdt et bryllup i Kana i Galilea, og Jesu mor var der. Men også Jesus og Hans disipler var budne til bryllupet. Og da de manglet vin, sa Jesu mor til Ham: De har ikke vin. Jesus sa til henne: Kvinne, hva har jeg med deg å gjøre? Min time er ennå ikke kommet. Hans mor sa til tjenerne: Hva Han sier eder, det skal I gjøre. Men der var seks vannkar av sten, satt fram etter jødenes renseseskikk, hver holdt to eller tre anker. Jesus sa til dem: Fyll vannkarene med vann! Og de fylte dem inntil øverste kant. Og Han sa til dem: Øs nå opp det og bær det til kjøkemesteren! Og de bar fram. Men da kjøkemesteren smakte vannet som var blitt til vin, og ikke visste hvor det kom fra; – men tjenerne som hadde øst vannet, de visste det, – kalte kjøkemesteren på brudgommen og sa til ham: Hvert menneske setter først den gode vin fram, og når de er blitt drukne, da er den ringere; du har gjemt den gode vin inntil nå. Denne begynnelse på sine tegn gjorde Jesus i Kana i Galilea og åpenbarte sin herlighet; og Hans disipler trodde på Ham. Joh. 2, 1–11.

Trøst i ekteskapet

Dette er det første under som vår elskelige Herre Jesus gjorde på jorden. Med det ville Han, som Johannes sier, åpenbare sin herlighet for disiplene. Ved slike under skulle de lære å kjenne Ham og holde Ham for Guds Sønn og den rette Messias. For Han kunne gjøre det som ellers intet menneske på jorden kunne gjøre, å forvandle skapningen og gjøre vann til vin. Denne kunst er bare Guds kunst, Han som er Herre over skapningen. Menneskene kan ikke gjøre det.

Derfor skal dette miraklet først og fremst tjene til at vi lærer å kjenne vår elskelige Herre Kristus, så vi med viss tillit tar vår tilflukt til Ham, ja søker hjelp og nåde hos Ham når vi er i mangel og nød. Da blir vi hjulpet i rett tid.

Det er tre stykker vi vil behandle i dette evangeliet. For det første den trøst som gifte folk kan ha av denne fortellingen. For det annet vil vi behandle den tro og kjærlighet som dette evangeliet viser fram. Og for det tredje dette bryllups åndelige betydning.

For det første blir jo den gifte stand høyt æret når Kristus selv og

Hans mor og disipler går til bryllup. Til det kommer at moren selv anrettet bryllupet. Alle ting tyder derfor på at det har vært en av hennes nærmeste fattige venner som har hatt bryllup, og at hun har vært i brudens mors sted. Det har sannelig vært et bryllup og ikke noe prektig gjestebud. Og Kristus har holdt seg til sin lære når Han ikke gikk til de rike, men til de fattige. Kom Han til de rike og store, gjorde Han ikke annet enn å straffe og skjenne, så Han til slutt ikke fikk meget ære og takk av dem. For ikke å tale om at Han bearet de rike med noe under som her.

Fordi nå ektestanden har den grunn og trøst at den er stiftet av Gud, at Gud elsker den og at Kristus til og med selv ærer og trøster den, da skal hver elske og ære den og være vel til mote. Fordi han er viss på at Gud elsker den, skal han og med glede lide alt som er besværlig i den, ja om det så var ti ganger besværligere. Når det etter det utvortes menneske er så meget møye og besvær i ektestanden, kommer det av at alt det som er Guds ord og gjerning, er surt, bittert og tungt for det utvortes menneske, selv om det ellers er til salighet. Derfor er den også en stand som øver troen på Gud og kjærligheten til nesten ved mange slags møye, arbeid, besvær, kors og all slags

motgang. For slikt må følge på alt det som er Guds gjerning.

Kristus viser også at Han vil oppfylle det som mangler i ektestanden. Da det manglet vin, ga Han den og gjorde den av vann. Det er som Han vil si: Dersom dere må drikke vann, det vil si lide savn for det utvortes menneske, da vil jeg forsøte deres gjenvordighet. Jeg vil forandre vannet til vin, så deres trengsel skal bli dere til lyst og glede. Det vil jeg ikke gjøre på den måten at jeg tar bort vannet eller befaler å øse det ut. Nei, det skal bli, ja, jeg vil først befale å skjenke i og fylle karene helt fulle. Jeg vil ikke ta bort gjenvordigheten fra den kristelige ektestand, men meget mer øke den. Det skal gå underlig for seg, og ingen skal erkjenne det uten de som erfarer det.

Guds ord, som alle ting blir skapt, oppholdt og forandret ved, skal gjøre det. Det er Guds ord som forandrer deres vann til vin, deres sure ektestand til fornøyelse. Heddningene og de vanstroende vet ikke at Gud har innstiftet ekteskapet. Derfor blir deres vann bare vann og aldri vin. De føler ikke mitt velbehag og min lyst til den gifte stand. Følte de den, ville de ha en slik lyst til mitt velbehag at de ikke kjente halvparten av sin bedrøvelse, ja de følte den bare utvortes og ikke innvortes. Det er min måte å gjøre vann til vin, mitt velbehag i ditt mishag.

Men mitt ord gir deg mitt velbehag i 1 Mos. 1, 31: *Gud så alt det Han hadde skapt, og se det var såre godt.*

Dette ser en også i livet. For når mann og hustru lever kristelig med hverandre, så ernærer vår Herre Gud dem så rikelig at de får mer enn de venter. Om man på en gang ga en ellers flittig og gudfryktig håndverker så mange penger som han med sitt arbeid tjener i et år, tror jeg sikkert ikke at han ville trøste seg til å holde hus bare med det. Nei, Guds velsignelse virker i det stille. Når en får en skilling i dag, og en annen i morgen, og på den måten hjelper seg, kan en spore Guds velsignelse i alle ting i denne stille husholdning.

Slik gjør Herren Kristus også i dag vann til vin i ditt og mitt hus dersom vi er gudfryktige, fromme og lar Ham sørge for oss. Han gjør også at et stykke brød blir til ti, og at én kledning varer like lenge som tre andre. Dersom vi lukker opp øynene, skal vi av erfaring kunne si: Husholdningens arbeid og gjerning er din. Med den tjener vi deg, for du har æret den og ærer den ennå med din velsignelse. Derfor vil jeg heller ikke forakte den, men hjelpe flittig til i min stand.

(Forts. neste nr.)

Fri frå lovi åt synda og døden

So finst det då inga fordøming for dei som er i Kristus Jesus; for lovi åt livsens Ande hev i Kristus Jesus gjort meg fri fra lovi åt syndi og dauden. For det som var umogeleg for lovi, av di ho var maktlaus på grunn av kjøtet, det gjorde Gud, då han sende sin eigen Son i syndig kjøts likning og for syndi skuld og fordømde syndi i kjøtet. Rom. 8, 1–3.

Det er berre to stader mennesket kan bu, anten under lova eller under nåden. Dei aller fleste bryr seg ikkje med å tenkja på dette. Men ein dag vert det alvor, då er det forseint til å

tenkja seg om, då skal alle møta for han som gav oss lova. Du spør gjerne, «Kvífor lova?» var det om og gjera for Herren Gud å gjeva oss den? Kunne det ikkje vera nok med juleevangeliet? Ja, slik kan vi tenkja. Om vi berre ser litt på folkelivet i blant oss, då står det fast: vi må ha lovar og dei må brukast på rett måte. Både åndellege lovar, og samfunns lovar vert brukte i dag som aldri før. Det gjeld heile vår jord, av folk og stammar. Fordi vi har lov om straff for mord, ran og bedrageri m.m. rømer gjerningsmannen for ikkje å verta teken og straffa. Slik er det og for den som

har brote Guds heilage lov. Mange vert førde fram for Herrens åsyn, men rømde. Tenk på Kain, «Kvar er Abel, bror din?» I staden for å elska han, vert han Abels mordar. «Kva har du gjort?», lyder det neste gong. Då sa Kain til Herren. «Skulda mi er større enn eg kan bera.» So gjekk Kain burt frå Herrens åsyn, og busette seg i eit land som heiter Nod, det er flukt. Ja, i sanning er dette landet Nod godt befolka og i dag. Der er sannelig eit yrende folkeliv med alt denne verda kan by. Ved juletida viser det vel klårrare enn nokon tid. Men alle desse er heimlause og fredlause, blinde og døde seier skrifta.

Når lovbrytaren vert innhenta og får sjå seg sjølv som den skuldige – då vert han redd for å møta ein heilag Gud – så skiten og urein. «Gå frå meg Herre, eg er ein syndig mann,» sa Peter, framfor Jesu føtter. Då tenker syndaren under lova: Eg må verta annleis, eg må verta betre, reinare, meir audmjuk og omvendinga må vera ekte og sann. Alt dette er både rett og nødvendig. For det står skrive.» Streva alt de kan for å koma inn gjennom den tronge døri, mange, seier eg dykk, skal freista å koma inn, men ikkje vera god til det. Luk. 13, 24. Eg må verta heilag, eg må verta rein, eit einaste *eg må, eg skal*. Men krava vert for store og tunge. Jakobs kampen tek til for alvor. Men porten er så trong. Gud ein fiende, og eg som trudde han var so god, som hadde behag i alle mine lovnader, mitt forsett, min vilje til lydnadens veg. Men

alt dette brast som strå for storm, og dogg for sol. Ser du, det vert ein lukka munn, ikkje forsvar, ikkje håp. «Usæl er eg! No er det ute med meg, for eg er ein mann med ureine lipper, og eg bur mellom eit folk med ureine lipper, og augo mine har sett kongen, Herren allhers Gud. Men der fekk han høyra: No er di missgjerd borte, og di synd er sona. Esa. 6, 5–7.

For lova åt livsens ande hev i Kristus Jesus gjort meg fri frå lova åt synda og døden. Å, høyr dette du arme syndar. Det er ein som har gjort deg fri frå synda og døden si lov. Ein Stedfortredar som gjekk i din og min stad, og var lydig i alle ting. Han var heilag og fullkommen: «Hvad ingen andre i verden kunde, det både vilde og kunde han.» Så alt det vi måtte ha for å verta heilage og rettferdige for Gud, det har vi fått. Ein øvsteprest med eit uforgjengeleg prestedøme, som vert verande til æveleg tid.

Høyr kva han seier: «Difor kan han fullkommen frelsa dei som kjem til Gud ved han, for han lever alltid til å gå i bøn for dei. Kven dei? Dei som ikkje får det til med liv og lære som Herren krev, men må berre sjå og høyra om ein annan som døydde til fastsett tid for ugodelige, syndarar. Det er ein som har ordna med så stor ein plass i Guds Fader hjarta. Eg skal få vera hans barn av bare nåde. Bare nåde!

Odd Dyrøy

Er hjarta ditt rett for Gud?

(Ap. gjerninger 8, 4–24)

Då Samuel blei send av Gud for å salva Saul til konge og leiar for Guds folk, sa han til Samuel: Herren ser ikkje på det som menneske ser på, for menneske ser på det som fell i augo, men *Herren ser på hjarta*. Det viser Guds ord oss mange stader, og Jesu liv og handling viser det same. Ofte må me undrast på korleis Jesus dømer og talar, som til dømes i likninga om farisearen og tollaren som kom til templet for å be. Tenk deg sjølv i templet den gongen, at du kjende dei to personleg og høyrdé bønene deira, korleis ville du tenkt og dømt? Farisearen var ein gudfryktig mann som alle såg opp til for hans gudfryktige liv. Han æra og takka Gud som hadde spart han frå eit syndefullt liv, og han gav tiandeparten av all si inntekt til Gud og arbeidet i hans rike. Mens tollaren nede ved døra var kjend for si tenesta for okkupasjonsmakta, krov toll for dei til det romerske rike, og var kjend for å gjera seg sjølv rik på andre si bekostning. Jesus seier at tollaren gjekk *rettferdigjort* heim til sitt hus, men farisearen gjekk heim like urettferdig for Gud som han kom. Korleis kunne Jesus seia det? Jau, han såg ikkje på det ytre som menneska, men han såg på hjarta. Det same ser

du i likninga om Simon og syndarinna i Simons hus, røvarane på krossen o.a. stader.

I ordet vist ovanfor hører me om forfylgjinga der Stefanus let livet for si tru, og første forfylgjinga av Guds folk, som førde til at mange av dei flykta frå Jerusalem og blei spreidd vidt omkring. Filip kom til Samaria og forkynnte ordet om Jesus. Der blei det ei vekkjing og mange tok imot ordet og kom til trua. Mellom dei var ein mann som heitte Simon, som kom til trua og blei døypt, og som heldt seg nær til Filip og lydde på orda hans. Då apostlane i Jerusalem fekk høyra at Samaria hadde teke imot trua, sende dei Peter og Johannes ned. Dei la hendene på dei, og då fekk dei den Heilage Ande. Då Simon såg det, kom han med pengar til apostlane og sa: Gjev og meg den makta, so den som eg legg hendene på fær den Heilage Ande. Då sa Peter til han: Forbanna vere sylvet ditt, og du sjølv med, for di du tenkte du kunne kjøpa Guds gåva for pengar! Du har ingen lut eller del i dette ordet; *For hjarta ditt er ikkje rett for Gud*. Vend om frå denne vonde håtten din, og be Herren om tilgjeving for dette påfunnet ditt, om det er råd! For eg ser at du ligg i illskaps gall og urettferds band.

Då tok Simon til ords og sa: Be de til Herren for meg, so ikkje noko av det de har nemnt skal koma yver meg!

Me les i avisene i dag om vekkjingar der mange tek imot ordet, og bekjenner at dei vil leva som kristne. Om ein forkynnar hadde tala slik som Peter her til ein vakt, kva ville du tenkt og sagt? Og korleis ville det gått den forkynnaren? Det ville nok bli ein annan tone i avisene, forkynnaren ville ikkje bli populær og blitt opptilsett som i dag, men møtt den same lagnad som apostlane og dei fyrste kristne forkynnarar og vitne. Bibelen viser at eit av dei sikraste bevis på ei bibelsk og sann vekkjing er motstand og forfylgjing, og at andre blir gjenfødde og frigjorde menneske ved Guds Ande og ord – og lever eitt nytt liv i trua på Jesus.

Kva var årsaka til at Simon tenkte og tala som han gjorde? Det svarar ordet på. Dei var komne til trua og tok imot ordet som blei dei forkynt, «dei trudde på Fillip då han bar fram for dei evangeliet om Guds rike og Jesu Kristi namn, og dei let seg døypa både menn og kvinner» (vers 12). Det same gjorde Simon, men det står i vers 15–17 at «endå hadde ikkje den Heilage Ande kome over nokon av dei, dei var til dessa berre døypte til Herren Jesu namn. Det var årsaka til at Simon ennå tenkte på menneskeleg vis,

difor tenkte og trudde han at *Guds gava kunne kjøpast*. Og menneske har sidan fallets dag hatt ei ubryteleg tru på at *alt kan kjøpast – og tru på pengar*.

Hadde Peter nokon rett til å tala slik til ein nyomvend? Og har eg nokon rett til å skriva slik, og ein forkynnar av i dag rett til å seia og forkynna slik? Ja, eg er klar over at mange vil stilla dette spørsmålet når dei les dette. Her kan berre Guds ord svara. Den retten har han fått av Herren, då han blei kalla til apostel og forkynnar av evangeliet om Jesu Kristi rike. Det er Herren som talar gjennom han ved Anden og ordet, og openberrar hjartestillinga av Simons eigne tankar og ord. Me er Kristi sendebod i staden for Kristus, liksom Gud sjølv formante ved oss, me bed istaden for Kristus. Lat dykk forlika med Gud! (2. Kor. 5, 18–21).

I 2. Kor. 4,1 seier apostelen om den som har fått Herrens Ande at der er fridom og han skodar Herrens herlegdom som i ein spegel (ordet). «Difor då har me fått denne tenesta etter som me har fenge miskunn, so misser me ikkje modet, men har avsagt alle skammelege løynvegar og går ikkje fram med svikråd eller forfalskar Guds ord, men ved å kunngjera sanninga stiller me oss fram for alle menneske sitt samvet for Guds åsyn». Det var denne tenesta Peter utførde for Herrens åsyn

og Simons samvit, og det ser ut for at det førde fram, for han ba om apostelen si forbøn.

Simon har nok også i vår tid mange brør og systre som tenkjer som han og *vil kjøpa Guds gåva* og frelsa ved dei mange ting, som t.d. gi pengar til Guds rike og gjerning eller til andre gode formål, ved gjerningar som å omvenda seg, lesa og studera Bibelen, gå til kyrkje og bedehus for å høyra Guds ord og mange andre ytre gjerningar, som alle må seiast å vera gode og rette. Men det er når hjarta gjer det for å bli frelst at hjarta ikkje er rett for Gud. Set aldri lit til slike ting, for dei frelser ingen. Andre tenkjer i hjarta: Kan eg berre tru, tru rett og tru nok skal eg bli frelst, eller bli audmjuk så vil Gud gi nåde, for det står skrive at Gud står dei stolte imot, men dei audmjuke gjev han nåde. Atter andre kjempar med seg sjølv for å bli slik og leva slik at Gud kan godkjenna meg som ein rett kristen, for å bli godkjend av Gud og menneske. Ja alt dette og mykje meir kunne nemnast, som er tankar som kjem frå eit hjarta som ikkje er rett for Gud.

Korleis er så det hjarta som er rett for Gud? Korleis er det hjarta som gjev lut og del i Guds nådegåva, som er evig liv i Kristus Jesus? (Rom. 6, 23).

Det er det hjarta som ser og lid under si synd og vil bli frelst og fri

frå den, ved at Guds Ande og ord har nådd samvitet og vekt det. Det hjarta er nedslege og knust for det har møtt den heilage Gud som me har å gjera med. Det hjarta ser at alt det du trudde skulle bli deg til frelse og liv, det blei deg til død, det var verdlaust for Gud. Døme på det ser du i den eine røvaren på krossen, som i si naud vende seg til Jesus i bøn om at Jesus ville koma han i hug, og fekk høyra: Sanneleg i dag skal du vera med meg til Paradis.

Tenk på tollaren sitt hjarta som kom til templet og ba: Gud, vær meg syndar nådig: Der ser du eit hjarta som er rett for Gud, der sa Jesus sjølv at han gjekk rettferdig gjort heim til sitt hus.

Nå må du vera klar over at det står ikkje i di eiga eller noko anna menneske si makt å gjera ditt naturlege hjarta rett for Gud. Men les og høy Guds ord, og lat det sleppa inn til samvitet, og blir du verande i mitt ord, så skal du læra sanninga å kjenne, seier Jesus, sanninga om deg sjølv og om Gud, ho skal føra deg til Jesus, og den Sonen får frigjort, han blir retteleg fri.

«Ren og rettferdig, Himmelen verdig, Er jeg i verdens frelser *alt nu*, Ordet forkynner At mine synder kommer han aldri mere ihu. Å jeg er frelst og salig fordi Sønnen har gjort meg virkelig fri! Fri i fra nøden, dommen og døden, Amen, Halleluja!»

Amund Lid

TRO – der foruroliger

«Troen,» sagde de gamle luthera-nere, «er noget, som foruroliger.»

For Martin Luther åbenbaredes Gud den bibelske sandhed om retfærdiggørelse ved tro. Luthers fremhævelse af tro som den eneste vej til fred med Gud og udfrielse fra synd gav nyt liv til den kirke, der var i forfald, og fremkaldte reformationen. Dette er ikke blot historie, men ganske enkelt en kendsgerning. Enhver kan kontrollere det.

Men der er sket noget med den lære om retfærdiggørelse ved tro, som Luther overlevede os. Hvad det er, der i virkeligheden er sket, er vanskelig at blive klar over. Det træder ikke klart frem som et ja eller nej, et tydeligt sort eller hvidt. Det er meget vanskeligt virkelig at få fat på, men det, der er sket, er så alvorligt og væsentligt, at det har forandret eller er på vej til at forandre hele det evangeliske syn. Hvis det får lov at fortsætte, kan det meget vel vende helt op og ned på kristendommen og i stedet for vores fædres tro sætte noget helt andet ind. Alt dette kommer så gradvist og fremtræder så uskyldigt, så det vanskeligt bliver bemærket. Enhver, som vil bekæmpe det, vil blive beskyldt for at kæmpe mod vindmøller som Don Quixote.

Paulus' og Luthers tro var revolutionerende. Den vendte op og ned på den enkeltes liv og gjorde dem til helt nye mennesker. Den greb ind i livet på en måde, der førte til lydighed mod Kristus. Den tog korset op og fulgte efter Jesus uden tanke på at vende tilbage. Den bød farvel til gamle venner lige så helt som Elias, da han steg ind i ildvognen og blev taget bort med vinden. Den havde noget afgjort over sig. Den tog menneskets hjerte til fange og gjorde fra det øjeblik mennesket til Herrens kærligheds træl. Den gjorde jorden til en ørken og drog Himmelens nær den troende sjæl. Den ændrede alle handlinger, så de blev bragt i overensstemmelse med Guds vilje. Den satte den troende på sandhedens tinde, og fra dette åndelige udsigtpunkt betragtede han de oplevelser og erfaringer, der kom på hans vej. Den gjorde mennesket lille og Gud stor og Kristus usigelig dyrebar. Alt dette og mere endnu skete med det menneske, som modtog den tro, som retfærdiggør.

Den revolution, som stille, men sikkert har sneget sig ind, har bevirket, at ordet «tro» har fået en helt anden betydning. Lidt efter lidt har ordet skiftet mening fra, hvad det oprindeligt stod for, til det, vi ser

nu. Forandringen er så snigende, at den næppe bliver erkendt, og ikke én rejser sig mod den og advarer. Men de tragiske følger ser vi rundt om os.

Tro betyder nu ikke mere end en passiv indstilling til Guds ord og Jesu kors, idet man slår sig til tåls med, at det eneste, der kræves, er, at man lever sit liv på et højere plan moralsk set. For at vise denne tro behøver vi blot at nikke bekræftende til den anvisning, der af den personlige sjælesørger gives os med henblik på vor sjæls frelse. Den almindelige virkning er næsten den samme, som vi kender efter et besøg hos en god og vis læge. Efter besøget føler patienten sig meget bedre, idet han er blevet overbevist om, at han intet fejler, og at hans mange bekymringer havde været ubegrundede. Han trænger blot til lidt ekstra hvile.

En sådan tro vil aldrig forurolig nogen, den trøster dem. De «troende» oplever ikke «slaget på hofte-skålen», så de må gå haltende videre. Snarere er troen med til at forskønne deres positur. Deres selv er renset og deres selvtillid friet fra mismod. Alt dette opnår de, men de får ikke et nyt navn som Jakob, og de oplever heller ikke at gå haltende ind til det evige sollys.

«*Og solen stod op, da han drog forbi Penuel.*» 1. Mos. 32:31.

Dette skete for Jakob – eller ret-

telig for Israel, for solen skinnede ikke meget på Jakob, det skammede den sig ved, men den elsker at hvile på hovedet af den, Gud har forvandlet.

Vor tids kristne har behov for igen at høre leren om troens foruroligende egenskab. Mennesker må høre, at kristendom ikke er noget, man leger med. Den kristne tro vil befale, i modsat fald vil den intet have med et menneske at gøre. Den vil ikke give efter for eksperimentering. Den, der hemmeligt søger at have en udvej åben, hvis det skulle blive for vanskeligt, vil aldrig opleve dens kraft.

En sand bibelsk tro ejes kun af det menneske, der ved med sig selv, at der ingen vej er tilbage. En sådan tro resulterer nemlig i en evig og uigenkaldelig overgivelse, og uanset hvor hårde prøvelserne end måtte være, vil svaret altid blive: «*Herre! til hvem skal vi gå hen? Du har det evige livs ord.*» Johs. 6:68.

A. W. Tozer

Guds rettferdighet

Rom. 10, 1–8.

Brødre, mitt hjertes ønske og min bønn til Gud for dem er at de må bli frelst. Hvem er det Paulus taler om her? Jo, det er hans brødre etter kjødet, d.v.s. jødene. Og han gir dem et vitnesbyrd. De har *nidkjærhet* for Gud! Kan det sies om deg og meg? Dette vitnesbyrd gav apostelen dem.

Hva vistes så denne nidkjærhet i? Jo, bl.a. så studerte de skriftene fra barnsben av. De lærte dem så grundig at de kunne dem utenat. Og når de skrev ned skriftene, så var de så nidkjære for Guds ord, så *bibeltro* om du vil, at de fryktet for at et komma skulle komme bort. Og ikke bare det, men de innrettet også sitt liv etter skriftene så langt de forsto dem. De søkte å leve livet til Guds ære, som det heter. Videre drev de skoler og forkynnte for å utbre Guds rike. De ba og takket for liv og mat osv. de sang sine salmer, og de priste Gud for Hans mange velgjerninger.

Men her skriver Paulus noe underlig om disse menneskene. «Mitt hjertes ønske og min bønn til Gud for dem, er at de må bli frelst.»

v.1. DE VAR IKKE FRELST! Stakkars mennesker som har levd i slikt, og ment seg på vei til himmelen, og så våkne en dag for den rystende sannheten: Men vi er ikke

frelst! *Ordet* har ikke fått utrette noenting! Vi har bare drevet med vårt eget!

Som de arme som klager i Jer. 8, 20: «Sommeren er forbi, høsten er til ende, men vi er ikke frelst.» Nå er det for sent! Høsten er forbi. Søk Herren mens Han er å finne! Og Herren er ikke å finne når vi skulle finne det for godt å strekke hånden ut etter Ham. Men når *ordet, budskapet*, lyder, da er Han å finne i det ord som du hører. Hva gjør du med ordet du hører? Det gjør du med Herren!

Hva var så årsaken til at disse i det ytre så prektige menneskene befant seg i denne ulykkelige situasjon, at de til tross for sin over all måte ivrige gudsdyrkelse, ikke var frelst? De søkte jo Gud, og ville være Ham på alle vis. Jo, det var noe de ikke kjente til. Nemlig, Guds rettferdighet. Rettferdigheten av tro som fødes ved evangeliets forkynELSE. Derfor strevde de etter å grunne *sin egen* rettferdighet, og gav seg derfor ikke inn under Guds rettferdighet. v. 3.

Denne tilstand befinner ethvert ugenfødt menneske seg i. De kan gjerne rose seg av Gud, av evangeliet, at de er kristne, at de tror på Jesus og vil tilhøre Ham. Alt dette

kommer ut av munnen, men i hjertet strever de med å grunne sin egen rettferdighet. *Fordi de ikke kjenner rettferdigheten av tro!* Å, der arbeider de og får ikke ro. Uten når de av og til synes det lykkes for dem. De har en Jesus som de hele tiden må være noe spesielt for. Som de stadig må tjene og blidgjøre. De har aldri noensinne kommet til Hans *hvile!* Det de da ikke ser, er at de slett ikke har med Jesus å gjøre, men er under lovens tyranni og forbannelse. Og Paulus sin bønn er høyst aktuell for dem: «Mitt hjertes ønske og min bønn til Gud for dem, er at de må bli frelst.» Disse ting som et menneske i denne tilstand gjør, kaller Skriften *døde gjerninger*. (Hebr. 9, 14). De drives fram av en vond samvittighet, under frykt for straff, eller for å oppnå lønn. Døde gjerninger! Slavetjene-ste! Og det er ikke slike tjenere Herren vil ha. Da kunne Han jo med letthet ha tvunget verden til lydighet. Men *trelle*n blir ikke i huset til evig tid (Joh. 8, 35).

Skriften taler om en eneste ting som kan rense en slik ond samvittighet fra døde gjerninger til å tjene den levende Gud: *Kristi blod!*

Altså dette, at der er allerede betalt for deg! Mens du ennå var en synder gikk Kristus inn under din dom og kjøpte deg fri med sitt blod. Den som har fått ta sin tilflukt til dette, har fått *Guds* rettferdighet i

Jesus Kristus. Da tjener jeg ikke for lønn; og uten frykt. For jeg ser at Gud er en forsonet Gud, og lønnen har jeg allerede fått i Jesus.

Hva er så denne Guds rettferdighet Skriften vitner om? «For Kristus er lovens endemål, til rettferdighet for hver den som tror.» v. 4. En annen er gått inn under loven, og har oppfylt dens krav. Har du bruk for dette? Å, vende seg ifra dette til sin egen fromhet, er å forkaste *Guds* vei til frelse. Den vei det kostet Ham så dyrt å åpne. «Det kostet Jesu dype blod å frelse meg en dag.»

«Si ikke i ditt hjerte: Hvem skal fare opp til himmelen? – det vil si, for å hente Kristus ned. Eller Hvem skal fare ned i avgrunnen? – det vil si, for å hente Kristus opp fra de døde.» Nei, for *dette gjorde Gud!* Han sendte Ham ned! Du kunne aldri hente Ham ned, d.v.s. få en nådig Gud. Om dine gjerninger var aldri så store. Om du gråt både dag og natt. Syndens flekker var dog der. Nei, årsaken finner du ene og alene i Gud. I Hans kjærighet!

Eller ned i avgrunnen, for hente Kristus opp fra de døde. Nei, *Gud* oppreiste Ham på den tredje dag. Til et vitnesbyrd om at frelsesverket var mottatt i himmelen hos Gud. *Han* er tilfreds. Da er *det* også nok for meg!

Du har strevd lenge syns du? Først ved dette budskap renser en ond samvittighet – brytes syndens

makt – kommer lysten til å gjøre Guds vilje. Som salmisten sier: «Dine buds vei vil jeg løpe – og altså ikke bare gå! – og så gir han videre denne begrunnelse – *For du frir mitt hjerte fra angst.*» Se, det er helliggjørelsens kraft, ja, hemmelighet!

Har du opplevd dette, at Gud har fridd ditt hjerte fra angst? Hvis ikke så se på Jesus til det lysner. Det er ikke farlig å bie på Ham, selv om du da må kaste vrak på alt annet. Prøv bare ikke å finne Ham i deg selv, i din følelser, og prøv for all del ikke å finne Hans egenskaper i deg, men

se på Skriftenes vitnesbyrd. Det er ikke ditt hjertes følelse og tilstand som taler sant i denne saken, men et konkret budskap om bestemte gjerninger *Gud* har gjort. Han lot Jesus dø, *i ditt sted!* han ble rammet, fordi ditt fiendskap var der, din synd var der, ditt mørke var der, din uforstand var der. Ja, alt dette du nå kjenner på, og må tenke at du på grunn av dette må bli stående utenfor en dag. Det var det Jesus tok med seg opp på treet, *og så i grav.* Det skal du få regne med!

Einar Kristoffersen

Sommarskulane 1990

Hovedsommarskulen blir på Solborg Folkehøgskole, Stavanger – i tida 18. – 22. juli.

Så blir det sommarskule på Bakketun Folkehøgskole, Verdal – i tida 2. – 5. august.

Styret